

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Slogom rastu malo stvari, a neslogu svo pokvari. Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi ne se vraćaju nepodpisani ne tiskaju, nefrankirani se primaju. Predplata za poltarina stan: 10 K u obće, 5 K za seljake, ili K 5—, odnosno K 2-30 za pol godišce.

Izvan carine više poltarina. Plaća i štampa se u Pul.

Pojedini broj stoji 10 h, ostali 10 h, koji u Pul staju izvan lista.

Uredništvo i uprava nalazi se u: Tiskari Laginja i dr. Via Glavin, br. 1. Izvan lista se naslovljavaju sva pisma i predplata.

... pripisana itd. tiskaju račun u se na temelju običajne cijenke ili po dogovoru.

... predbroju, oglašavanje i dalje se opunitom ili polotom poštom. Štedionica u Beču za administraciju lista u Pulu.

... naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbliža pošta predbrojnika.

... list na vrijeme ne primi, ako to javi odpravničtvu u svomom pismu, za koji se plaća poštarina, ako se izvana napisalo »Reklamacija«.

... kornog računa br. 47.849. Telefon tiskare br. 38

Urednik: J. Mahulja.

Izdaje i tiska Laginja i dr. u Pul ulica Glavin 1.

Glavni suradnik: prof. M. Mandić u Trstu.

Europejski rat.

Na sjevernom ratištu.

Bitka na cijeloj fronti.

Beč, 18. novem. (DU.) Službeno se javlja 18. novembra:

Operacije saveznika prisilile ruske glave sile u Ruskoj Poljskoj na bitku, koja se je na čitavoj fronti razvila uz povoljne prilike. Jedna je naša bojna skupina zarobila jučer preko 3000 ljudi. Naprama ovim velikim borbama prodiranje ruskih sila protiv Karpatima ima samo podređenu važnost. Kod navale na Gribov, razpršena je jaka konjanička četa iznenadnom vatrom naših baterija. — Zamjenik poglavice generalnog stožera GM. von Höfer.

Uspjesi naše vojske.

Beč, 19. novem. (DU.) Službeno se javlja: Velika bitka u Ruskoj Poljskoj razvila se povoljno. Prema dosadanjim vijestima naše su čete zarobile preko 7000 ljudi i zaplenile 18 mašinskih pušaka. Zamjenik generalnog stožera Höfer, GM.

Beč, 20. novem. (DU.) Službeno se javlja 20. nov. o podne: Saveznici polučili su i jučer u ruskoj Poljskoj svagdje uspjehe. Odluka još nije pala. Broj ruskih zarobljenika raste. Kod Przemisla pretrpili su Rusi teške gubitke kad su pokušali pretegnuti znatne zaštitne čete više prema fronti tvrđava. — Zamjenik poglavice generalnog stožera pl. Hofer, GM.

Beč, 21. novem. (DU.) Službeno se javlja 21. nov. o podne: Napadaj saveznika protiv glavnih sila ruskim u ruskoj Poljskoj napreduje na cijeloj crti. U bojevima sjevero-istočno od Čenstohova preuzela su se dva neprijateljska bataljuna. — Zamjenik poglavice generalnog stožera pl. Hofer, GM.

Beč, 22. novem. (DU.) Službeno se javlja 22. nov. o podne: Saveznici energično nastavljaju pobjedonosnom navalom u ruskoj Poljskoj. Naše južno krilo bitke poseglo je sektor Sienjave. Pojedine progonavale neprijateljske bile su suzbijene. Kadodjer na zapadu Dunajeca i u Karpatima vode se važni bojevi. Do sada su naše čete zarobile 16.000 ljudi. Odluka još nije pala. — Zamjenik poglavice generalnog stožera pl. Hofer, GM.

Bitka još traje.

Beč, 23. novem. (DU.) Službeno se javlja 23. nov.: U ruskoj Poljskoj odluka još nije pala. Saveznici nastavljaju navalu istočno od Čenstohove i sjeveroistočno od Krakova. Prilikom obojevanja tvrđje Pilica naše čete su zarobile 2400 ljudi. Vatra naše teške artiljerije pravi moćne učinke. Ruske čete koje su napredovale preko Poljovog Dunajeca nisu mogle prodirati. Ratni položaj je isključivo, da smo morali istovremeno napustiti neprijatelju nekoje položaje u Karpatima.

Provale iz Przemisla 20. t. mj. prisilile obkoljujuće čete da se odule od fronte na zapad i jugozapad. Neprijatelj se sada nalazi izvan dohvata naših topova.

Zamjenik poglavice glavnog stožera: pl. Hofer, GM.

Beč, 24. novem. (DU.) Službeno se javlja 24. nov. o podne: Bitka u ruskoj Poljskoj traje sa svom žestinom sa obje strane uz ostru zimu. Naši su osvojili mnoge podporne točke i zadobili su tla osobito prema Wolbron, sa obje strane Pilice i ponovno zarobile mnogo ljudi. U nutrimni monarkije nalazi se 110.000 ratnih zarobljenika među kojima 1000 čestnika.

Na južnom ratištu.

Bojevi u Srbiji.

Beč, 18. novem. (DU.) Sa južnog ratišta javlja se službeno 18. nov.: Na južnom ratištu vode se razne velike bitke na porušenim prelazima Kolubare. Naše sile nalaze se već na drugoj obali. Na 16. novembra zarobili smo 1400 ljudi i zaplenili mnogo ratnog materijala.

Beč, 20. novem. (DU.) Sa južnog ratišta službeno se javlja: Postranski bojevi na cijeloj fronti. Navala protiv utvrđenoj poziciji kod Lazarevca napreduje jako dobro. Jučer smo zarobili 7 čestnika i 600 ljudi. Vrijeme nepovoljno. Na visinama jedan metar debeo snieg, nizine poplavljene.

Srbska vlada preseljena u Skoplje.

London, 21. novem. (DU.) „Daily Chronicle“ javlja: Radi velikog pritiska austro-ugarskih četa Srbija je bila prisiljena povući svoju vojsku u Kragujevac i premjestiti vladu u Skoplje.

Poteškoće našemu napredovanju u Srbiji.

Beč, 22. novem. (DU.) Službeno se javlja sa južnog ratišta 22. novem.: Naše znatne sile prešle su već Kolubar, ali neprijatelj se još opire u mnogim dobro utvrđenim pozicijama. Naše napredovanje doduše oteštava mekto tlo, poplavljeno od vodenih bujica a na brigovima od sniega visokog jedan metar, ali ne zadržava. Polag našeg obavjestnog odsjeka u zadnja dva dana zarobili smo još 2440 ljudi; ukupni broj zarobljenika učinjenih u bojovima od 6. tekućega iznosi 13.000 ljudi.

Njemačko-ruski rat.

Novo borbe u ruskoj Poljskoj.

Berlin, 18. novem. (DU.) Veliki glavni stan 18. nov. jutrom: Iz velikog glavnog stanja javlja se o situaciji na njemačko-ruskoj fronti: Na sjevero-istočnoj bojištu alijedete: U Ruskoj Poljskoj zametnule su se nove borbe, a u području na sjeveru Lodza. Odluka još nije pala.

Na jugoistoku Soldana jedno je rusko odijeljenje prisiljeno, da se povuče do Mlawe.

Na krajnjem sjevernom krilu potučeno je jako rusko konjaničvo dne 16. i 17. o. mj. i bačeno preko Tihallena.

Ruska luka Libava zatvorena.

Berlin, 19. novem. (DU.) Službeno se javlja: Dne 17. novem. su delovi mornarice u istočnom moru zatvorili ulaz u luku grada Libave, potopivši nekoliko ladja i bombardovali vojničke važne gradnje. Torpiljarke, koje su prodrle u nutarnju luku, ustanoviše, da u luci nije bilo neprijateljskih ratnih brodova.

Zamjenik poglavice admiralnog stožera Behncke.

Položaj nepromijenjen.

Berlin, 20. novem. (DU.) Veliki glavni stan javlja: Na granici istočne Prusije položaj je nepromijenjen. Na istoku u području jezera Rusi uzose napustene ratna naprava i stare nepomične topove, koje su tamo našli. Potučeni delovi neprijatelja uzmiču prema Mlavi i Lipnom.

U bojevima oko Lodza i istočno Čenstohove još nije došlo do odluke.

Berlin, 21. novem. (DU.) Ag. Wolff javlja: Operacije na istoku se razvijaju. Iz istočne Prusije nema se ništa javiti. Nastavlja se proganjanje neprijatelja preko Mlave i kod Plocka.

Naše navale kod Lodza napredovale su. U krajevima istočno Čenstohove naše se čete bore rane uz rane sa saraznicima i dobivaju zemljišta.

Berlin, 22. novem. (DU.) Veliki glavni stan danas u jutro: U Poljskoj se još bori za pobjedu. Borba južno od Plocka u krajevima Lodza i Čenstohove još traje.

Berlin, 23. novem. (DU.) Veliki glavni stan 23. nov. o podne: Položaj u istočnoj Pruskoj je nepromijenjen.

Dolazak novih ruskih sila u Poljskoj sa strane Varšave zadržuje odluku.

U krajevima istočno Čenstohove i sjeveroistočno od Krakova navale saveznih četa se nastavljaju.

Berlin, 24. novem. (DU.) Ag. Wolff javlja: Veliki glavni stan 24. novem.: Na istočnom ratištu položaj još nije izbitren. Naše čete u istočnoj Prusiji zadržavaju svoje pozicije u području jezera i sjeverno od istih. Zestoke bitke što se sada vode u ruskoj Poljskoj još nijesu dovele do odluke. U južnoj Poljskoj vodi se boj u području Čenstohove. Na južnom krilu sjeverno od Krakova traje navala. Ruska službena vijest da su bili u istočnoj Pruskoj zarobljeni generali Liebert i Dannawits je sasna izmišljena.

Njemačko-francezki rat.

Orijaške borbe njemačkih četa.

Berlin, 17. novem. (DU.) Veliki glavni stan 18. nov. jutrom: U zapadnoj Flandriji borbe traju, te se položaj u bitnosti nije promijenio.

U Argonskoj šumi naš se napadaj uspješno nastavlja.

Francuzki su napadaji južno od Verduna odbijeni.

Napadaji na naše kod St. Mihiela na zapadnoj obali Maase napred pomaknute sile potpuno su skršeni nakon što su izprva bili uspješno započeti.

Naš napadaj jugoistočno od Cirey priukao je Franceza da napuste jedan dio svojih pozicija. Grad Chatillon zauzet je jurisem od naših četa.

Berlin, 19. novem. (DU.) Veliki glavni stan 19. nov. jutrom:

U zapadnoj Flandriji i u sjevernoj Francuzkoj položaj je nepromijenjen.

Jedna njemačka eskadra aeroplana na jednom izvidničkom lietu prisilila je dva neprijateljska ratna aeroplana, da se spuste na zemlju i jedan neprijateljski aeroplan bacila je na tlo. Od naših aeroplana jedan se je izgubio.

Zestoka navala Franceza u okolici Sargona, na zapadnom rubu Argona, bila je suzbijena uz teške gubitke po Franceze. Naši su gubici bili maleni.

Berlin, 20. novem. (DU.) Veliki glavni stan 20. nov. o podne: U zapadnoj Flandriji i sjevernoj Francuzkoj nema bitne promjene. Mekko i napol smrznuo tlo i veliki snieg prouzročio je poteškoće našim kretanjima. Francezka navala kod Conbrux jugoistočno od Verduna bila je odbijena.

Berlin, 21. novem. (DU.) Ag. Wolff javlja: Veliki glavni stan 21. nov. jutrom: Na zapadnom ratištu položaj je ostao obćenito nepromijenjen. Neprijatelj je skoro na cijeloj fronti pokazao veliku djelatnost artiljerije.

Berlin, 23. novem. (DU.) Ag. Wolff donosi: Veliki glavni stan 23. nov. o podne: Bojevi kod Nieuporta i Yperna traju. Jedno malo englesko brodovlje, koje se je dvaput približilo obali, bilo je potjerano u bijeg od naše artiljerije. Vatra u engleskih pomorskih topova bila je neuspješna.

U argonskoj šumi pridobivamo tlo korak po korak. Francezima se otmijne snaga jedan za drugim, a tako i svaku pomoćnu točku. Svaki dan zarobimo mnogo ljudi. Jedna zestoka izvidnica protiv našim pozicijama istočno od Moselle bila je sprječena od naše protunavale.

Berlin, 24. novem. (DU.) Ag. Wolff: Veliki glavni stan 24. nov.: Engleski brodovi pojavili su se jučer na Flandrijskoj obali i bombardirale Lampartyde i Seeburgge. Našim četama naneseno je malo štete, dočim je bilo ubijeno ili ranjeno belgijskih seljaka. Na zapadu nije se dogodilo važnih promjena.

Turska u ratu.

Carigrad, 19. novem. Iz turskog glavnog stana javljaju o borbama protiv Rusije i Engleske alijedete:

Na svim se bojištima borbe uspješno nastavljaju. Naše čete bore se uz našu oku granicu, započinje Kalat el Nak... koji se nalazi sto i dvadeset kilometara...

daleko s onu stranu granice i izvjesiš ondje tursku zastavu.

Cete, koje su preko Livistana prodrle na rusko područje, pobijediše Ruse bojom pomoću nakon šestotih borba, zadavši neprijatelju teške gubitke. Mi smo zarobili stotinu Rusa i zaplenili smo dva brdska topa.

Carigrad, 21. novem. (DU.) Službeno priopćenje glavog stana: Dne 17. tek. naše su čete jurišem zauzele utvrde u okolini Artvin. Nastavljaju se borbe sa celom ruskom armadom u krajevima na granici Kavkaza. Iza šestotih boja naše čete potukoste Ruse, koji su se nalazili u Limanu, na ruskom tlu. Iza teških gubitaka Rusi su se povukli na drugu obalu rijeke Tschirik.

Carigrad, 22. novem. (DU.) Otomanska agencija priopćuje iz glavnog stana: Usljed navale proti ruskim silama, koje su htjele preći nizinu rijeke Murad, Rusi su protjerani u blizg s velikim gubicima. Zaplenili smo tri poljska topa.

Pomorski boj u Crnom moru.

Carigrad, 18. novem. 8 a. večer (DU.) Veliki glavni stan javlja: Naše brodovlje koje je odplavilo da otkrije rusko brodovlje u Crnom moru, susrelo je u visini Sebastopola rusko brodovlje sastojće od dvie oklopjače i 5 križara te zametnu bitku. Neprijateljsko brodovlje sepovuko prema Sebastopolu, proganjeno od naših ratnih brodova. Uspjeh te bitke priopćit će se kasnije.

Carigrad, 19. novem. Turski glavni stan javlja:

Otomanska je mornarica napala rusku mornaricu, koja se je usudila da bombarduje Trapezunt, kod Sebastopola.

U borbi koja se je razvila pred Sebastopoljem, zadobila je jedna ruska oklopjača ozbiljne štete. Ostatak ruske mornarice zaklifen gustom maglom pobježe u smjeru prema Sebastopolju. Naša ju mornarica progoni.

Ratni zajam.

Na temelju zakona ovlašteno je ministarstvo, obiju pola zakonikije, da može za pokrivenje ratnih potrebitina potrebne svote dole, dok iste ne budu zakonodavstveno ustanovljene, predajmiti do iznosa neobavljene potrebe, te da može za nabavu istih učiniti određenu putem vjerasnjete operacije. Na temelju te ovlasti emitirao sam 6% ukamataci od potera oprotni rentovni zajam.

Na donoscima glavnice obveznice rentovnog zajma isporučit će se u olovkama po 50, 100, 1000, 5000 i 10 000 kruna. Iza tih obveznica plaćaju se počam od 1. studena 1914. kamati od godišnje 6%, u polugodišnjim naknadnim obrocima, dospjevajućim dse 1. svibnja i 1. studena svake godine; prvi kupon dospjeva dsele dne 1. svibnja 1915.

Onaj vlasnik obveznice, koji će obveznicu, što ih je kupio, podvrići zaključku (Sperrt) prigodom potpisivanja, pa taj zaključak na bude dse kroz 5 godina razriješiti, steti će pravo, da će u zadnjoj četvrti pete godine, najkasnije dse 1. studena 1919. moći svoje tražbine, koja se temelji na obveznici, otkazati na povrat u nominalnoj vrijednosti na jednu godinu računajući od toga dana. Erar je dse dan na taj način otkazane obveznice najkasnije dse 1. studena 1920. u nominalnoj vrijednosti isplaćiti. Poradi toga zaključka ne će teretiti potpisujuću stranku nikakav trošak.

Ministarstvo financija pridržuje si pravo da može taj zajam utvrdjivati predhodni otkaz, koji se može dospjediti jednaki, prvomna ih dijelom, u nominalnoj vrijednosti vrnuti, na eventualni otkaz ne će uzajediti na vrijeme prije 1. studena 1920.

Kamati isto tako, kao i u slučaju otkazivanja glavnice vrijednost zajmovnih obveznica, isplaćivat će se bez odbitka ma kojeg potera, biljega i pristojbe, koji sada postoje i koji će se u buduce uvesti.

Obveznice snabdjevane su ma na 10 godina glasećim kamatnim kuponima i ku ponskim talonom, uz koji potonji se mogu svojedobno kod mjesta za okupljivanje preuzeti prosto od svakog troška i pristojbe novi kuponski arci.

Dospjeli kuponi i eventualno otkazane obveznice otkupljivat će se bez ikakva troška kod svih državnih blagajna i potresnih ureda i drugih na to ovlaštenih Banka kao i na mjestima, što će ih inicitarstvo financija u tu svrhu opredjeliti.

Svaka obznana, koja će se odnositi na taj rentovni zajam, oglasit će se u „Wiener Zeitung“-u i u „Budapesti Közlöny“-u. Ovak zajam potpisivao se je od 16. studenoga do uključivo 23. studenoga.

U potpisivanju tog ratnog z jma učestvovali su svi slojevi pučanstva ciele naše države i ponovo i tim prigodom pokazali svoj patriotizam i vierna čuvstva prema caru i kralju i domovini. Zato je i bio uspjeh potpisivanja ratnog zajma divan, tako te je taj ratni zajam dosegnuo svotu od jedne i pol milijarde kruna.

Tim ratnim zajmom pokazali su eto narodi naše slavne države i neprijateljima da ih ova teška vremena nisu nimalo oslabila, dapače još povećala čuvstva vjernosti i odanosti i čvrste privrznala oko Previšn eg Priestolja u obrani zajedničke domovine.

Slice iz rata.

Iz dana provale Srba u Zemun.

(Pise pop Matija Pavić)

III.

U nedjelju 18. rujna — četvrti dan kako Srbijanci dodjose — misit ćn ja u fupnoj crkvi u osam, a otac Solan u deset sati. Tako se jučer dogovorismo. Nekoliko časova prije osam sati utoao sam u crkvu sa trga na glavna vrata. Srijeta bilo u crkvi vrlo malo. Oblatio sam u sakristiji misno ruho. Najednoč otvori jedan vojnik od srbijanske straze, koja je bila u crkvi namjestena, vrata, promoli glavu u sakristiju i odmah vrata zatvori. Sede se zametne medju strazom na pola, tiho, al tako, da sam ipak u sakristiji dobro čuo i razumio, ovaj kratki razgovor:

Je li to? Jas. Je li sam?

Nije.

Bijate nalme sa mnoga u sakristiji, imadić, koga sam poveo, da mi kod sv. mise dvori.

Otac Solan nije ni taj dan u šupcoj crkvi misio, jer u deset sati nikoga u crkvi nije bilo. Mnogo je katolika prije provale Srbijanaca iz Zemuna pobjeglo, držeći, da će Srbijanci, napose komitadžijski, klati i masakrirati. Zato je ispred Srbijanaca pobjeglo sve što je samo moglo. Za karakteristiku navest ću medju tolikim drugima i ovaj slučaj: Dan prije provale Srbijanaca dobio sam u bolnici jedan Zemunac na razglednicom mrtvosornika, da javi smrt svoga sinčića. Utančili smo sprovod za sjetru u 3 sata poslije podne. Kada je otac Solan u određeni sat došao u kuću žalosti da mrtvo dijete blagoslovi, na svoja valet začudjenuje nadoje kaću žalosti — zaključano. Redički dijelom noću pred Srbijancima pobjegnuće ostaviti mrtvo svoje dijete na odru u sobi. Oni pak katolici, koji pobjegli ne moguće, skrivali su se u l-bede voline svete nijem ni na ulice izlaziti, bejedi se ne masakriranja nego da ne budu uzeti za isoc.

U 11 sati imao je doći iz Beograda u Z. general Žiberić, nepovjednik timođe divizije, koja je u Srijem prešla. Nama je to sa magistrata javljeno kao i te, da bi

zgodno bilo da pri tom svečanom dočeku generala Živkovića bude zastupano i rimokatoličko svećenstvo. Za objedom smo otac Solan i ja doznali, da je u istinu general Živković u Z. došao i kojijom se kroz Z. uputio svojim četama, koje su kod Stare Pazove krvavi bojak bile.

Za cijelo vrijeme, otkako Srbijanci u Srijem provališe, slusali smo mi u Z. iz daleka grmljavinu topova.

Spocetka dolazila je ta grmljavina iz daleka, jer je glavna srbijanska vojska prešla u Srijem ne kod Z. već kod Klenka i drugih mjesta na Savi, a sada u nedjelju o podne čuju se već topovi nešto bliže. Sudili smo po tom da Srbijanci uzmiču. Kad još Srbijanci poslije podne u 3 sata nahrupiše u bolnicu i počese svoje ranjenike u Beograd otppravljati, bila nam je situacija jasna.

Za boravka Srbijanaca u Zemunu zvonilo se u pravoslavnoj crkvi sve u šesnaest. Kad Srbijanci dodjose u bolnicu po svoje ranjenike, reći ću ja Ocu Solanu: Solane brate, sjutra ćemo mi zvoniti. Tako je i bilo.

Sjutra dan — u ponedjeljak već sorom rano odoše Srbijanci iz Zemuna. Odoše tiho i mirno, kao što su tiho i mirno došli. Odoše i sa sobom povedoše sedamdesetak taoca, koje po Z. pohvataše. Sa Srbijancima odei sva sila pravoslavnihtitelja grada Zemuna.

Ponedjeljak i utarak do podne bijasmo u Z. bez ikakve vojske. Srbijanci odoše, a naši još ne dodjose. Tek u utarak oko podne pojavi se u Z. šest naših busara na konjima. Kad ugledaše oca Solana, podravi ga jedan busar sa riječima: „Grüss Gott, Hochwürden“, a otac Solan maćućrukama odgovara: „Willkommen Willkommen!“ (Dobro došli!)

Kada su Srbijanci otišli, zaostalo je u Z. i okolici kojih dvadesetak komitadžijski. Dobrovoljačka četa, koja se iza odlaska Srbijanaca osnovala, obratunala je s tima komitadžijama još prije dolaska naše vojske u Zemun.

Oblasti se prve natrag povratiliše, zatim dodje u grad nešto vojske, a na koncu počese dolaziti i naši sugradnjaci, koji su ispred Srbijanaca iz Z. pobjegli. Mi počesmo slobodnije disati ali ne sa dugo.

Domala je stao i opet svijet iz Z. bjegati. Jednoga petka nije bilo u Z. niti jednog vojnika vidjeti. Pod večer toga dana časmo, da će još danas i oblasti otići. Brrzo je taj dan zamrečilo, jer je nebo tmurno bilo, kiša padala, a elektrika u gradu nije funkcionirala. Oto sedem sati e veče banala ć. sestra u kancelariju bolnice, gdje smo se otac Solan i ja baš u taj čas zakrčavali, te nam javi, da jedan čovjek želj govoreći sa šupnikom. Povratimo ga u kancelariju.

„Gospodine, majka mi je bolesna — dodjite odmah, da je isporijedita“. Vani kiša pada — mrak — cijeli dan ne vidjemo u gradu niti jednog vojnika, a malo prije časmo, da i oblasti iz Z. otišale, a sada sve u bolnici nepoznala čovjeka, koji zove, da mu majku dođjeme isporjediti na kraj grada Z. Bog zna, da li nije prevara? Mošda nas hoće u stupicu navesti? Te misli mi glavom prodjose. „Zašto nijeste prije došli?“ „Nije joj tako zlo bilo, a ona onda baš tli i trudi svetonika“. Ugodna baš nije tli, ali radi se o spasu dete, stoga se odmah odjedem i podjem s nepoznatim čovjekom, da mu majku u Begom izumirim i sa drugi stije priparim. Na ulici ni tiro dse. Tek kad sam došao rano od bolnice odmah, opetam na tri koraka vojska sa patkom. Ne mogu u mraku razpoznati, je li to naš vojski li srbijanski. Kad nas dvojica dođjemo do njega, pribijedi se nama — i podje nekakva karata i uzme i upita me, kada idem. Kada sam mu rekao da idem bolnicu ostavi nam on se rukar ni u Begom ni lahu noć. Napokon dospjemo do kuće,

gdje je bolesnica ležala. Svi ukučani izadjoše u hodnik da saslušam isповijed bolesnice.

Tek što sam saslušao isповijed, začujem na ulici pred kućom strku i viku: Otvorite svjetlo napolju, a ukučani u hodniku udarise u plat i dreku. Ukučani otvorise sobu, zrake svijetla probiše tamu, a ja stajehi na dovratku sobe, ugledam preko tabe svijetle bajunete. Sunu mi u glavu misao: dakle ipak sve bijaše samo prevara — dovedoše me u stupicu. Gospođa ako sada umrijeti moram, primi život mo za pokoru grijeha mojih, pa mi budi blag i milostiv sudac!

Evo ih provaljaju nataknutim bodovima u hodnik i idu ravno prema meni. Kako li je za mene bilo ugodno iznenadjenje, kad sam u tim vojnicima prepoznao naše mornare. Vozili su pokrajnjih ulicama municiju za monitore. Vidjeli su u kući svjetlo i vrganje ljudi, pa zato provališe u kuću. Kapral, koji je u kuću sa trojicom vojnika provalio, bio je jučer u bolnici i samnom govorio.

Obravio sam sv. cin i vratio se kući sretn i zadovoljan što sam svoju dušnu učinio.

Taj put nijesu naše oblasti otišle iz Z. nego još ostadoše nekoliko dana. Pucalo se tih dana i s naše i sa srbijanske strane, da je sve orilo.

Oam dana iza toga petka probudi se noću oko 3 sata otac Solan a ne čuje pucajka. Sluša još nekoliko vrijeme, a ono sve jednako mir. „Vrađji je to mir, pomisli otac Solan, sigurno su opet Srbijanci ovdje“. Ovak put doduše nijesu tu bili ali dva dana iza toga — dodjose, ali oca Solana ni mene više u Z. ne nadjuse. Odošmo i mi sa ranjenicima i oblastima.

Sve prijatelji i neprijatelji, koji su na više u šali nego zbili pečkali govoreći: Da smo na koncu konca i mi pobjegli — utukormo otac Solan i ja riječju: Uzma u zgodan čas jest pobjeda!

13-godišnji hrvatski junak.

Od nekoliko dana unatrag kod sarajevskog skladišta crvenog križa namjesten je neki vrlo interesantan namjestnik. Ima 13-trinaest-godišnji mušlimanski dječarac, koji je obavio čitavu prvu provalu naših vojnika u Srbiju, te se istakao kao vrlo hrabro vojnik. Sada se kao „jivalid“ povratio iz Sarajeva. Simpatični malik sa živim, ali ozbiljnim očima, pripoviedao je ponosno svoje doživljaje iz vojsovanja u Srbiji. Odmah nakon proglašenja rata — zove se Suljo Mutavelić — prijavi se kod sarajevskog mjestnog zapovjedništva kao dobrovoljac za rat. U prijavi je izričito naglasio, da želi poći u rat protiv Srbije. Nije bilo druge, jer je dječak oteo uporno kod svoje molbe, već da ga uzmu i on je poput ostalih vojnika došao pod barjake. Nije htio da bude izmedju njega i vojnika takove razlike, pa su mu dali i vojnički odoru, koju mu pokrovnički krojač napravio, da mu je bila prvomna po mjeru. Kad je već sve bilo u njime uređeno baš dodijeljen trećoj doknadnoj kumpaniji 2 bosanako-hercegovačke pukovnije. Malik vojnik bio je ponosan, te je u ostalom vojskancima marširao vjebao. Ne to mu sv bijaše vrlo došadno, jer, kako sam rekao, on se prijavio sa rat, a ne sa željom i to mu je želji bilo došadno odovoljeno, jer njegovu kumpaniju krunala u Tuzle, ostale u Zvornik, pa u Srbiju i tako je malik junak počeo u bojne redove.

Sad malik pripovieda, da je više puta bilo strahoe, ne u brzo se sa svemogućim Njegovu je začelo bilo, da vojnika u saostevima oboktrijuje vođem i munijom. To je sve on činio u najvrdim vječnjakabe se po više puta taoca padala u njegov nepoznatu blizini. Ozbilno je željelo bilo kod C. J. kad on malo čete vojske Z. i bilo se putu do V. Častovno mu isporučiti uređeno potvrda, da je hrabro doševao u crim bitkama i

Zahvala.

Duboko ganuti iskazima saučesća prigodom smrti našeg nezaboravnog i neprežaljjenog brata i uca veletasnog

popa Antona Petrine

izrazujemo ovime našu duboku zahvalnost svima, koji su milog pokojnika pratili do hladnog groba, a osobito pak Velom. gospodinu c. kr. kot. poglavaru Pavlu Mosettigu, c. kr. kot. komesaru g. Lukoviću i veleč. svećenstvu Velog i Malog Lošinja, učiteljstvu i mladeži hrvatske družbine škole, kao i onoj talijanske škole, odborima naših društva itd. Budi svima srdačna hvala a od Boga plata!

Veli Lošinj, 19. studenoga 1914.

Uovlijena rodbina.

MAŠTIN LAŠTILO
u korist družbe sv. CIRILA I METODA... ISTRU
Broj 2, cijena 30 filira
Zakonom za

ANT. RADIĆ
MAMEKA DALMATINZARARARIA
ANT. SPLJET

Širite „Našu Slogu“.

Austro-hrv. parobrodarsko društvo na dionice u Panti

Plovidbeni red počam od 1. lipnja do 31. listopada 1914.

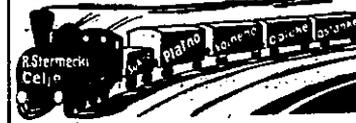
Redovite pruge po Kvarneru. Punt-Krk-Glavotok-Malinska-Umišalj-Rieka svaki dan tamo i natrag.

Uvjetno pristaje u ponedjeljak i četvrtak u Njivama i sriedu u Torulu.

Baška-Vrhnik-Sv. Marak-Silo-Rieka svaki dan osim nedjelje tamo i natrag.

Rab-Baška-Rijeka u utorak, četvrtak i subotu tamo, u ponedjeljak, sriedu i petak natrag. Plovidbeni redovi badava i franko.

Glavno odpravništvo: na Rieci Riva Cristoforo Colombo 4, telefon 1264. — u Opatici na gatu u vlastitom kiosku, telefon 272.

I razna moderna roba za muška i ženska odjela razaklija uz najlito cijene Jugoslavenska trgovina

F. Stermecki u Celju (Stajerska) br. 314.

Pišite po glavni cjenik o više od tisuću stvari, koji se svakomu pošalje badava. Za narudbe iz Srbije, Bugarske, Njemačke i Amerike treba novac poslati unapried.

SLAVENIMA PULE I OKOLICE preporuča
SKLADIŠTE
POKUĆTVA
svoje bogato i solidno
Philip Barbalić - Pula
Via Sissano Br. 12. i Via Diana Br. 2

Himna

Družbe sv. Cirila i Metoda prodaje se korist Družbe tiskara Leginja i dr. u P...

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

registrana zadruga sa ograničeno jamčenjima
Vlastita kuća (Narodni Dom)

Podružnica u Pazinu.

Daje hipotekarne i mjenbene zajmove i uz mjesečnu otplatu te prima uloške, koje ukamaćuje uz

4 1/2 %

čisto bez ikakvog odbitka.

Ustanovljena 1891.

„Croatia“ OSIGURAVAJUĆA ZADRUGA U ZAGREBU.

Jedini domaći osiguravajući zavod. Utemeljena g. 1884.

Centrala: Zagreb u vlastitaj palači, uzag Moravabe i Froradovljeve ulice.
Podružnica u Trstu, Via del Lavatolo br. 1. H. kat. (telefon br. 2594).

Glavni zastupstva: Ljubljana, Celjak, Rijeka i Sarajevo.

Ova zadruga prima uz povoljne uvjete sljedeća vrsta osiguranja:
Na ljudski život:
1. Osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti, 2. Osiguranja miraza, 3. Osiguranja životnih renta;

III. Preostv štete od požara:
1. Osiguranja zgrada (kuća, gospodarskih zgrada, trgovina),
2. Osiguranja pokretnih (pokućstva, dućanske robe, gospodarskih strojeva, blaga i t. d.),
3. Osiguranja poljskih plodina (žito, sijena i t. d.);

III. Staklenih ploča protiv razli. panja.
Zadruga imovina u svim odjelima iznosi K 8.275.950-28
Godišnji prihod premije s pristojbama K 1.571.183-97
Isplaćene odštete K 6.400.996-52
Specijalni povjerenici i faktisiteri na mjestima se uz povolj. uvjete. Forjer. sa Pula i okolice: Ante Iokra, Via Campo Marzio 51. kat.

Prodaja se uz veoma nizak cijenu
Singerovi šivaći strojevi
malo rabljeni za K 28.—
Upitati se u Ciltve Glonataale broj 1
I. kat.

Dobre poznata trgovina
Giacomo Zudich
alica Carducci broj 59.
Opal je otvoren. Preporuča cij. mu-
terijama ponovno bogato snabdjevono
skladiste razne robe uz jeftinu cijenu.

Sjetite se družbe sv. Cirila i Metod

Pozor! Pozor!
Veliko skladište i zaliba
šivaćih strojeva
za krojače, postolare
Singer šivaći stroj
za obrt i domaću porabu
K 76.—
sa 5 godišnjim jamstvom!
Dvokolica
Premier Ko-ka Holica, dvo-
kolica Coerle stoji K 150.—. Cenikve
pošilja franko.
Preporuča se: Stroj i svojim
Jos. Deklava i sin
Serica, via Mesolepie 1.

ALFA
Brzi stroj za paranje krme za biago
jest najbolji parionik otolaga svietor-
Patentovan! posebna naprava za
pečenje rakija i šljivovica.
Naprava za isparivanje pouda
od vina i piva. — **GRUPPO HA**
MURANO ROMA.
Dion. društvo **ALFA SUPAMATOR**
1910, XIII.